170

PROVERBIA
SENECAE
DAVENT. PAFFROED.
1490

G
45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

~~73.~~ 170 g 45

CA. 1520

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

¶ Incipiũt puerbia Senece ſcđm ordi nem alphabeti. A

ALienũ eſt omne quicq̇d optãdo euenit. ¶ Ab altero
expectes. alteri qđ feceris ¶ Animꝰ vereri q̄ ſcit. ſcit
tutꝰ aggredi. ¶ Auxilia humilia firma ꝯſenſus facit
¶ Amoꝛ animi arbitrꝰ ſumitꝛ. nõ ponitꝛ ¶ aut amat
aut odit mulier. nihil eſt terciũ ¶ ad triſtẽ ptẽ ſtrẽnua ſuſpitio
debetꝛ. ¶ ames parentẽ ſi equꝰ eſt alitꝛ feras ¶ aſpicẽ opoꝛtet qđ
poſſis pdẽ. ¶ Amici vicia ſi fers. facis tua ¶ aliena hoĩ igenuo
acerba ẽ ſeruitꝰ ¶ abſentẽ ledit q̇ cũ ebꝛio litigat. ¶ amãs iratꝰ
multa mentitꝛ ſibi. ¶ auarꝰ ipſe miſerie cauſa ẽ ſue. amãs q̇d cu-
pit ſcit. q̇d ſapiat nõ videt. amãs qđ ſuſpicatꝛ vigilãs. ſomniat.
¶ ad calamitatẽ quilibet rumoꝛ valet. ¶ amoꝛ extoꝛq̃ri nõ p̄t.
ſꝫ elabi p̄t ¶ ab amãte lachꝛymis redimimꝰ iracũdiã. ¶ aperte
cũ eſt mala mulier. tum demũ eſt bona. ¶ auarꝝ facile capias vbi
nõ ſis idẽ. ¶ amare ⁊ ſape vix a deo ꝯceditꝛ ¶ auarꝰ niſi cũ mo-
ritꝛ. nihil recte facit. ¶ aſtute crines dũ celantꝛ. etas indicatur.
¶ auarꝰ damno potiꝰ q̃ꝫ ſapiẽs dolet. ¶ auaro q̇d mali optes.
niſi vt viuat diu. ¶ animo dolẽti nihil opoꝛtet credẽ. ¶ alienũ
nobis. noſtꝝ plꝰ aliȷ̃s placet. amare iuueni fructꝰ eſt. crimẽ ſeni.
¶ anus cũ ludit. moꝛti delicias facit. ¶ amoꝛis vulnꝰ idem qui
ſanat. facit. ¶ ad penitẽdũ ꝓperat cito q̇ iudicat. ¶ amicos res
optĩe parãt. aduerſe ꝓbãt ¶ aleatoꝛ q̃ꝫto i arte ẽ maioꝛ tãto ẽ neq̇
oꝛ ¶ amor ocioſo cã ſolicitudis ẽ. ¶ aberrare a foꝛtuna tua nõ
potes. obſidet te. ⁊ q̊cũqꝫ deſcẽderis. mag̊ apparatu ſequitꝛ ¶ acer
rima ſoꝛtꝰ eſt. quã vltima neceſſitas excutit. ¶ agat p̓nceps curã
nõ tm̃ ſalutis. ſꝫ honeſte cicatricis ¶ a duabꝰ cauſis p̄ſtare prin
ceps ſolet. ſi aut ſe vindicat. aut aliũ.

B

BIs ẽ gratũ qđ opꝰ eſt. ſi vltro offeras. ¶ bonaꝝ rez ꝯſuetu
do peſſima ẽ. ¶ bñficiũ qui dare neſcit. iniuſte petit. ¶ bo
nũ eſt fugiẽda aſpicẽ in alieno mala. ¶ bñficiũ accipe. libertatẽ
vendẽ eſt. ¶ bona nemĩ hoꝛa ẽ. vt nõ alicui ſit mala. ¶ bis em̃ ẽ
moꝛi. alterĩꝰ arbitrio moꝛi. ¶ bñficia plura recepit. q̇ ſcit reddẽ
¶ bis peccas cũ peccãti obſequiũ accõmodas. ¶ bonꝰ animꝰ le-
ſus. grauiꝰ multo iraſcitꝛ. ¶ bona moꝛs ẽ hoĩ. vite q̇ extiguit ma
la ¶ bñficiũ dando accepit. q̇ digno dedit. ¶ blãdicia nõ impio

Koninklijke Bibliotheek te 's Hage.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

ſit dulcis venꝰ ¶ Bonꝰ animꝰ nunq̃ꝫ errãti obſequium accõmo-
dat. ¶ Bñficium q̇ ſe dediſſe dicit. petit. Beniuoli ꝯiunctio ani-
mi maxima eſt cognatio. ¶ Bñficium ſepe dare. docẽ eſt reddẽ
¶ Bonitatis v̄ba mutare maior malicia eſt. Bona opinio hoı̄
tutior pecunia eſt. ¶ Bonum qd eſt ſupͥmit nequaq̃ꝫ extīguit
Bis. vincit. q̇ ſeſe vincit in victoria. ¶ Benignꝰ etiã dãdi cãm
cogitat. ¶ Bis interimit. qui ſuis armis perit. Bene dormit q̇
nõ ſentit quã male dormiat. ¶ Bonorꝫ crimẽ eſt officioſus mi-
ſer. ¶ Bona fama i tenebris ꝓprium ſplẽdorem obtinet. Bñ
cogitata ſi excidũt. nõ occidunt. ¶ Bñ ꝑdit nummos iudici cũ
dat nocẽs. ¶ Bonis nocet. q̇ malis parcit. ¶ Bonꝰ iudex eſt. qui
nouit diſpẽſare qd dandum eſt ⁊ quatenꝰ. Bone iuſticie primꝰ
modꝰ eſt ſeueritas. ¶ Bñficium eſt eo carẽ. qd inuitꝰ poſſideas.
¶ Beneficiũ eſt ſemꝑ reddere bonitatis v̄ba. Bonum ẽ reddẽ bo-
nitatis v̄ba. ¶ Bonum eſt reddere bona v̄ba etiam inimicis Bo-
na q̄ veniũt. niſi ſuſtineant cadũt vt opprimãt. ¶ Bona impe-
rãte aı̄a. eſt pecunia. ¶ Bonum ad virum. cito morit iracũdia.
¶ Breue mens ipa eſt memoria iracũdie. Bona turpitudo eſt.
que periculũ vindicat. ¶ Bona ꝯpat p̄ſidia miſericordia. Bñ-
ficiũ dignis vbi des. oẽs obligas.

C

CConſeruamus vicia ſerimus niſi reprehendimus. ¶ Cru-
delis in re aduerſa obiurgatio. ¶ Cauendi nulla eſt dimit-
tendi occaſio. ¶ Cui ſemper dederis. vbi neges rapere imperas
¶ Crudelem medicum intemperans facit eger. ¶ Cuius mor-
tem amici expectãt. vitam oderũt. ¶ Cum inimico nemo in gra-
tiam cito redit. ¶ Citiꝰ venit periculũ cum cõtemnit. ¶ Caſta ad
virum matrona parẽdo impat. ¶ Cito ignominia fit ſupbi gl'a
¶ Cõſilio meliꝰ vincas quam iracũdia Cuiuis dolori remediũ ẽ
patiẽtia. ¶ Cum vitia pſunt peccat q̇ recte facit. Cõtumeliam
nec fortis pt. nec ingenuꝰ pati. ¶ Cõſcientiã amici. nulliꝰ inue-
nit lingua p̄ceps. ¶ Cõtemni eſt leuiꝰ quam ſtulticia ꝑcuti. Co-
mes facundꝰ in via ꝓ vehiculo eſt. ¶ Cito improborꝫ leta ad per-
niciẽ cadũt. ¶ Crimẽ relinq̇t vite. q̇ mortẽ appetit. Clemẽtia ı̄
quãcũqꝫ domũ venerit. felicem eam trãquillamqꝫ p̄ſtabit ¶ Cle-
mẽtia eſt tēperantia animi in ptãte vlciſcẽdi. ¶ Clemẽtia ẽ lenitas
ſuperioris aduerſus inferiorem. ¶ Cõſuetudo peccandi. multi-
tudinem fecit peccantium.

D

Diſcipulꝰ eſt prioris. poſterior dies. ¶ Damnare eſt obiurgare cum auxilio opꝰ eſt. ¶ Diu apparādum eſt bellū vt vincas celeriꝰ ¶ Dixeris maledicta. cum ingratum hominem dixeris. De inimico nō loquaris malum. ſi cogites. ¶ Deliberare vtilia mora eſt tutiſſima. ¶ Dolor decreſcit. vbi quo creſcat nō habet. Dediſcere flere feminam eſt mēdacium. ¶ Diſcordia fit charior cōcordia. ¶ Deliberādum eſt diu quicq̄d ſtatuēdum eſt ſemel. ¶ Difficilem habere oportet aurem ad crimina. Dum eſt vita g̃ta. mortis cōdicio eſt optima ¶ Damnum appellādum eſt cum mala fama lucrum. ¶ Ducis in cōſilio poſita eſt ꝟtus militum ¶ Dies qđ donat timeas, cito raptura venit. Dimiſſum qđ naſcit nō admittit. ¶ Difficiliꝰ eſt moderari. vbi dolori debet vltio quam vbi exemplo

E

Etiam innocētes cogit mētiri dolor. ¶ Etiā pctō recte p̄ſtat fides. ¶ Etiam celeritas i deſiderio mora eſt ¶ Ex vicio alteriꝰ ſapiēs ſuū emēdat. ¶ Et deeſt ⁊ ſupat miſeris cogitatio. ¶ Etiā obliuiſci qđ ſcis. interdū expedit. ¶ Ex hominum queſtu. facta ē fortuna dea. ¶ Effugē cupiditatē regnū eſt inuenire ¶ Exuli cui nuſq̄ꝫ domꝰ eſt. ſine ſepulchro eſt tanq̄ꝫ mortuꝰ ¶ Et q̇ faciūt bonū. odiūt iniuriā. ¶ Eripe telū ⁊ nō dare irato decet. ¶ Exiliū pati. eſt patrie ſe degenerare. ¶ Etiam capillus vnꝰ habet vmbrā ſuam ¶ En quā miſer eſt fieri. metuēdo ſeniū Etiam hoſti ē equꝰ. qui hꝫ in cōſilio fidem ¶ Excelſis malis faciliꝰ caſus nocet ¶ Errat ſi q̊s exiſtimat tutum diu eſſe Regem ¶ Ex ſeua animaduerſione nulli regi gloria eſt. ¶ Euadere pn̄t puſilla mala ⁊ ꝑ ꝟba dare ingētibꝰ obuiam itur. ¶ Excuſationē querē vicium eſt. omnia ad deū relinque. ¶ Elemoſina nō tam accipientibus quam dantibꝰ prodeſt. ¶ Ex ſpe premij. ſolacium fit laboris.

F

Fidē q̇ ꝑdit. ſe ſuat ī reliquū ¶ Fortuna cū blādit. captatū veit ¶ Fortunā citiꝰ reperies. quā retineas. Formoſa facies muta ꝯmēdatio ē ¶ Fruſtra rogat. q̇ miſereri nō pt ¶ Fortuna vn̄ aliq̄d fregit. caſus ē ¶ Fraus ē accipe qđ nō poſſis reddē ¶ Fortuna nimiū quē fouet. ſtultū facit ¶ Fatet facinꝰ is. q̇ iudiciū fugit. ¶ Felix iprobitas. optimor ē calamitas. ¶ Feras, nō culpas. qđ imutari nō pt. Futura pugnāt. nec ſe ſupari ſinūt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Furoꝛ ſit. leſa ſepi⁹ patiētia. ¶ Ficta cito ad naturam ſuam reci
dūt. ¶ Fidem qui ꝑdit nihil' ꝑt vltra ꝑdē ¶ Facilitas animi. ad
partem ſtulticie rapit. ¶ Fides vnanima vnde abījt nunq̄ꝫ redit
¶ Fidem nemo vnq̄ꝫ ꝑdit. niſi qui nō habet. ¶ Foꝛtuna obeſſe
nulli cōtenta eſt ſemel. ¶ Fulmē eſt. vbi cum ꝑtāte iracūdia ha
bitat. ¶ Fruſtra cum ad ſenectutē ventū eſt repetes adoleſcentiā
¶ Falſum maledictū. maliuolū mendaciū eſt. ¶ Femīe naturam
regē deſꝑate odium eſt. ¶ Feras difficilia. vt facilia leui⁹ feras.
¶ Foꝛtuna nemī plus. quam ꝯſiliū valet ¶ Foꝛtuna vitrea eſt. q̈
cum tn̄ ſplēdet frangit̄. ¶ Feras qd̓ ledit. vt qd̓ ꝓdeſt perferas.
¶ Facit gratū foꝛtuna quē nemo videt ¶ Facili⁹ priuatis ignoſci
tur. ꝑtinaciter iudicantib⁹ ¶ Frequēs vindicta. paucoꝝ odium
repꝛimit. omnium irritat.

G

GRaue preiudiciū eſt. qd̓ iudiciū nō habet ¶ Grauiſſima ē
probi homīs iracūdia. ¶ grauis animi pena ē. quem poſt
factū penitet. ¶ grauis anim⁹ dubiā nō habet ſentētiam. ¶ gra
ue eſt malum omne. qd̓ ſub aſpectu latet ¶ graui⁹ nocet. qd̓cūq̄ꝫ
inexꝑtum accidit. ¶ grauioꝛ ē inimic⁹. q̄ latet ī pectoꝛe. ¶ gra
uiſſimū eſt imperium cōſuetudis. ¶ graue crimē etiā cū dictū ē
leuit̄ nocet. ¶ grauis a magnis ad maioꝛa fit.

H

HEu quam difficil' ē glorie cuſtodia. ¶ homo extra coꝛp⁹
ſuū eſt cū iraſcit̄ Heu quā timid⁹ q̇ ſe moꝛi tutū putat Ho
mo q̇ in homīe calamitoſo eſt miſericoꝛs meminit ſui ¶ honeſta
turpitudo eſt moꝛi ꝓ bona cauſa. ¶ habet ī aduerſis auxilia. qui
cōmodat in ſecūdis ¶ heu quam miſeꝝ eſt diſcere ſeruire. vbi ſis
doct⁹ dominari. ¶ heu quam miſerum eſt fieri metuēdo ſenem.
¶ heu quam miſeꝝ eſt ab illo ledi. de quo nō poſſis ſaluari. ¶ ho
minem experiri multa. pauꝑtas iubet. ¶ heu doloꝛ quam miſer
eſt. q̇ in toꝛmēto vocem nō habet. ¶ heu quā penitēda incurrūt
viuēdo diu. ¶ habet ſuū venenum. blanda oꝛatio. ¶ homo toti
ens moꝛit̄ quotiēs amittit ſuos. ¶ homo ſemper in ſe aliud fert
in alterum aliud cogitat. ¶ honeſt⁹ timoꝛ. alterum patrimoniū
eſt. ¶ homo neſcit ſi ſine doloꝛe foꝛtunā inuenit. ¶ honeſte ſer
pit. qui ſuccumbit tempoꝛi. ¶ homo vite cōmodatus eſt. nō do
natus. ¶ heres fictus. ſub perſona riſus eſt. ¶ heredem ſcire vti
lius eſt. q̄ꝫ q̄rere ¶ habent locum maledicti crebꝛe nuptie ¶ hec

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

clementia principem decet. vt quocūqꝫ venerit manſueriora em
nia faciat. ¶ haud minus turpia ſunt principi multa ſupplicia
qꝫ medico funera.

I

INferioꝛ hoꝛreſcit. quicquid peccat ſuperioꝛ ¶ Inimicum
vlciſci. vitam accipere eſt alteram ¶ Id agas. ne quis me
rito tuo te oderit. ¶ Inuitum cū retineas. exire incitas ingenui
tatem ledis. cum indignum roges. ¶ In nullo auarꝰ bonus eſt.
in ſe peſſimꝰ ¶ Inopi beneficiū bis dat. qui dat celeriter ¶ Ino
pie parua deſunt. auaricie omnia ¶ Inſtructa inopia eſt. in diui
tijs cupiditas. ¶ In ſe vitat culpam qui peccatū preterit ¶ Iu
cundum nihil eſt. niſi quod reficit varietas. ¶ Ingenuitas non
recipit cōtumeliam ¶ Impune peccat in eum. qui peccat rari-
oꝛ. ¶ Ingratꝰ vnꝰ miſeris. omnibꝰ nocet. ¶ In miſeri vita. cō
tumelia eſt ¶ Ita amicum habeas. poſſe vt facile fieri hūc inimi
cum putes. ¶ Inuidiam ferre. aut fortꝫ aut felix poteſt. in tīoꝛe
ſemꝑ mendax iracūdia eſt. Inuidia tacite. ſed minute iraſcitur.
¶ Iratum breuiter vites. ſꝫ inimicum diu Iniuriaꝝ remedium
eſt obliuio. ¶ Iracūdiam qui vincit hoſtem ſuperat maximum
Iocum q̄ tacet crimen facit acrius. ¶ In malis ſperare bonum
niſi innocēs nemo ſolet. ¶ In vindicādo criminoſa eſt celeritas
¶ Inhoneſta res eſt ſuos vincē. ſatis eſt potuiſſe punire. Ima-
go animi ſermo eſt. qualis eſt vir talis oꝛatio. ¶ In felicitate ſe
erigere. eſt felicitatem ſubmittere. ¶ In felice felicitas eſt inno-
cētia. neq̄cia ipſa pena ſui eſt Inimicum q̄ꝫuis humilem. docti ē
timere. ¶ In calamitoſo. riſus etiam iniuria eſt. Iudex damna
tur. cum nocēs abſoluit. ¶ Ignoſcē humanum ē. vbi pudet cui
ignoſcit. ¶ In rebꝰ dubijs. plurima eſt audacia ¶ Illo nocens
ſe damnat quo peccat die. ¶ Ita crede amico. ne ſit inimico locꝰ
Iratꝰ etiam facinꝰ cōſilium putat. ¶ Inuidia id loquit. nō qđ
expedit Irritare eſt calamitatē. cum te felicem vocaueris. Ius
ſupra oēm iniuriā poſitū ſcias. Imbecillos oculos eſſe. q̇ ad alie
nā lippitudinē ſuffundunt

L

LOco ignominie ē. apud idignū dignitas. Laus noua vbi
oꝛit. etiam vetꝰ admittit. Leſo doloꝛis remediū. inimici do
loꝛ ¶ Leuis eſt foꝛtuna. q̄ cito repoſcit qđ dedit. ¶ Lex vniuer
ſal. que iubet naſci ꝛ moꝛi. Lucrum ſine damno alterīꝰ fieri nō

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

poteſt. ¶ Laſciuia ⁊ laus. nunq̄ȝ habet cōcordātiam. Legē no
cēs veret. fortunā innocens. ¶ Libido indiciū eſt ꝙ leuitas ſa
pit. Libido etiam cūctos ſub vultu domat. ¶ Laxa crudelitas.
nō eſt vocāda clemētia.

M

MAlignꝰ fieri. maxime ingrati, docēt. Multis minat̄. q̇ vni
facit iniuriā ¶ Mora oīs odio eſt. ſȝ facit ſapiam. Mali
cauſa ē. q̄ teq̄rit miſericordiam. ¶ Mori eſt felicis. anteq̄ȝ mor
tem inuocet. ¶ M. ſerꝛ eſt a rege cogi: qḋ cupias loq̇. Miſerri
ma ē fortuna: q̄ inimico caret. Malus eſt vocādꝰ. q̇ ſua. eſt cau
ſa bonꝰ. Mōſtro ſilīs eſt. auaricia vnica ¶ Malis diſplicē. lau
dari eſt. Malꝰ vbi bonū ſe ſimulat. tūc eſt peſſimꝰ ¶ Metꝰ dū
venit eaꝝ hȝ ſonꝰ locum. Mori neceſſe ē. ſȝ nō quotiēs voluerꝭ
¶ Male gerit̄. quicq̇d gerit̄ fortune fide. Mortuo qui mittit.
munꝰ nihil dat illi. ſibi adimit. ¶ Minor eſt q̄ȝ ſeruꝰ dn̄s. q̇ ſer
uos timet. Magis heres fidꝰ naſcit̄. q̄ȝ ſcribit̄ ¶ Malos in cō
ſilio femine vincūt viros. Mala ē volūtas. ad alienum cōſueſcē
¶ Maximo cum periculo cuſtodit̄. qḋ multis placet. Mala ē
medicina. vbi aliq̇d nature perit ¶ Male nature. nunq̄ȝ doctri
na indigēt. ¶ Miſeriam neſcire. ſine periculo eſt viuē. Male
viuūt q̇ ſe ſemꝑ victuros putāt. ¶ Maledictum interp̄tando
facies acrius. ¶ Male ſecum agit eger. medicum q̇ herodem fa
cit. ¶ Minꝰ decipit̄. cui negat̄ celerit̄. Mutat ſe bonitas cum
irritat̄ iniuria. ¶ Mulier cum ſola cogitat male cogitat. Ma
le facē qui vult. nuſq̄ȝ cauſam inuenit. ¶ Maliuolus ſemꝑ ſua
natura veſcit̄. ¶ Multos timē habet. quē multi timēt. Male
imperādo. ſummū imperiū amittit̄. ¶ Mulier q̄ nubit multis
multis. nō placet. Miſera ē egritudo animi. ob alienaꝝ ſpeciē
miſeriaꝝ. ¶ Miſericordia nō cām ſȝ fortunā ſpectat. Magna
fortuna. magnos aīos decet. ¶ Magni animi ē ꝓpriū eſſe ⁊ trā
quillū ⁊ iniurias atq̄ȝ offenſiōes ſemꝑ deſpicē. ¶ Muliebre eſt
furē in ira. Miſericordia ē vicina miſerie. hȝ em aliq̇d trahitq̄ȝ
ex ea ¶ Malo veris offendē q̄ȝ placē adulādo ¶ Morbū eſſe ſci
as nō hilaritatē ſꝑ arridē ridētibꝰ. ⁊ ab oīm eſtimatione ipſum
quoq̄ȝ os deducere.

N

NIhil agē ſꝑ infelici ē optimū. Nihil peccēt oculi. ſi oculis
animꝰ iperet ¶ Nihil ꝓpriū dicas. qḋ mutari poſſit Nō

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

cito ruina perit. vir q̄ ruinā timet. ¶ Null⁹ eſt tāt⁹ queſt⁹. q̄z eo
qḋ habes carē. ¶ Neſcis q̄d optes aut q̄d fugias. ita ludit dies
¶ Nunq̄z periculū ſine periculo vincit̄ ¶ Nulla eſt tā bona for
tuna. de q̄ nihil q̄ri poſſis. ¶ Nuſq̄z meli⁹ morimur hoīes quam
vbi libēter vixim⁹ ¶ Negādi cauſa auaro nunq̄z deficit. Nōdū
felix es. ſi non dū re turba deridet. ¶ Nā ſi nullos inimicos tibi
iniuria. m l'tos tn̄ inuidia parit ¶ Nō em̄ aſpiciat q̄z plenas q̄ſq̄z
man⁹ deo. ſ3 q̄z puras admoueat. ¶ Nō em̄ alit̄ niſi optim⁹ ani
m⁹. pulcherrim⁹ dei cult⁹ eſt. ¶ Nō alit̄ viuas in ſolitudīe. alit̄
in foro. ¶ Nihil petas qḋ negatur⁹ es. Nihil negabis qḋ peti-
tur⁹ es. ¶ Nihil magnū eſt in reb⁹ humanis. niſi anim⁹ magna
deſpiciēs. ¶ Nihil intēeſt quo aīo facias. qḋ feciſſe viciosum eſt
¶ Nā facta cernunt̄. anim⁹ non videt̄ ¶ Nō q̄z multis placeas
ſ3 quibuſlibet ſtude ¶ Neq̄cia ipſa pena ſui ē. Nā mala ꝯſciētia
ſepe tuta ē ſecura nunq̄z. ¶ Neminē cito laudaueris Nullū pu
taueris eſſe locū ſine teſte ¶ Nulla puſilla dom⁹ que multos re-
cipit amicos ¶ Nunq̄z ſcel⁹ ſcelē vindicādum ē. Nimiū alter-
do veritas amittit̄. ¶ Nō multū ſup̄ eū eminet q̄s. cui ſe iraſcen
do exequat. ¶ Nobilis poſſeſſio ſapia eſt q̄ diſtributa ſuſcipit in
cremētū auar̄ dedignata poſſeſſorē cito niſi publicet̄ elabit̄ ¶ nō
alia facies eſt quieti moratiq̄z imperij. quā ſereni celi ⁊ nitētis.
Nullū ex oīb⁹ clemētia magis. quā regē aut p̄latū decet. ¶ Ne-
mo p̄t p̄ſonā diu ferre fictā. ficta cito in naturā ſuā recidūt. Nū
q̄z liquidū ſincerūq̄z ex turbido venit. ¶ Nullū moroſi⁹ eſt aīal
maioriq̄z arte tractādum quam homo ⁊ nulli magis parcēdum
quam homini

O

OMne peccatū ē actio. Oīs actio ē volūtaria. tam honeſta
quā turpis ¶ Omne ergo pctm̄ volūtarium eſt. ¶ Omit
tite excuſationem. nemo peccat iuit⁹ ¶ Omne vicium h3 patro
ciniū ſuū Odia multor̄ ſub oculo latēt. ¶ Oia tum pādunt̄ cū
nō dico ſi cecideris ſ3 ſi titubaueris. ¶ Oīs affect⁹ habet. vt i eo
in q̄ ipſe inſanit. in idē putet ceteros furē. Oēs em̄ vitā differē
tes. mors incerta p̄uenit. Oīs itaq̄z dies velut vltim⁹ ordinan-
d⁹ eſt. Opinant̄ de te hoīes male ſ3 mali. diſplicē em̄ malis lau-
dabile ē. ¶ Oratorem te puta. ſi tibiipſi qḋ oportet p̄ſuaſeris.
¶ Odiū oportet peccādi nō metū facias. ¶ Obiurgationi ſem
per aliq̄d blāde admiſce. ¶ Optimū eſt ſp̄ ignoſcete tanq̄z ſi ipe

peccēs quottidie. ¶ Optimū eſt maioꝝ veſtigia ſeq̄. ſi recte pre-
ceſſerūt ¶ Qis doctoꝛ in vicio orōnis peccās turpioꝛ eſt ¶ Ob-
hoc ꝙ in officio cui⁹ magiſter eſſe vult labit̄ Omni re moderatio
eſt adhibēda. ꝙ ſanabilia ingenia diſtinguē a deploratis ſciat.

P

Peccādi duo ſunt genera aliud ex ꝓpoſito. aliud ex negligē-
tia. ¶ Pleriq; metu ceſſant peccare nō innocētia ¶ Pro-
fecto tales timidi nō innocētes ſunt dicēdi. ¶ Priuſq̄ ꝓmit-
tas. deliberes vt cū ꝓmiſeris facias prius ſi negaueris feciſſe po-
ſtea fallē eſt. ¶ Propt̄ cauſam multa amico dabis. multe etiam
cauſe cōtra amicum ¶ Pro eo religioſioꝛ eris quo melioꝛ. Pre-
ſtabis parentib⁹ pietatem cognatis dilectionē ¶ Preſtabis ami-
cis fidem. omnib⁹ equitatem. ¶ Pacem cū omnib⁹ habebis. bel-
lum cum vicijs. ¶ Pecunie impare opoꝛtet. nō ſeruire. ¶ Pe-
cunia ſi vti ſcias ancilla eſt. ſi neſcias domina eſt. ¶ Putādus ē
recte foꝛtioꝛ. q̄ cupiditates tanq̄ hoſtes ſubijcit. ¶ Patria ē vbi-
cūq; bene vixeris. ¶ Peioꝛa ſunt tecta odia quā apta. Propteā
te loquax inimic⁹ tutioꝛem quam taciturn⁹ oſtēdit. ¶ Proximū
ad innocētiam tenet locum verecūdia ⁊ peccati cōfeſſio ¶ Pleri-
q; cum ſtultis male dicūt. ipſi ſibi cōuicium faciūt ¶ Perturpe
eſt em̄ quod obijcit̄ in obijciēte cognoſci ¶ Pulcherrimū eſt om-
nia preſtare. nihil exigē. ¶ Principium diſcoꝛdie eſt. aliquid ex
cōmuni ꝓpꝛium facere. ¶ Pleriq; famam cōſcientiam pauci ve-
rentur. ¶ Parcēdum eſt improbandis ciuib⁹. non aliter quam
membris languētibus. ¶ Principium ſeuicie bellum eſt ¶ Pe-
ſtifera vis valere ad nocēdum. ¶ Prope eſt vt libēter damnet q̄
cito. ¶ Prope vt nō que damnet qui nimis ¶ Peccādi verecū-
diā facit ipſa clemētia regentis

Q

Quidam quoſdam occidunt inimicos. non quia habeant.
ſed quia metuerant. ¶ Quam inimicum eſt nocuiſſe. vel
quia oderis ledere. quanto iniquius eſt odiſſe. quia leſeris.
Quam magnarum virium eſt negligere ledentem. ¶ Qui enim
vindicat. ſentit. ¶ Quis ſis intereſt. nō quis habearis. ¶ Quā-
uis agas id vt ne quis merito tuo te oderit. erunt tamen qui ſem
oderit. ¶ Quā magnū eſt nō laudari. et eſſe laudabilē. ¶ Qui
ſuccurrē perituro pt. cū nō ſuccurrit occidit ¶ Quid ē homini

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

inimiciſſimum. alter homo. ¶ Qui ꝓpter pecunie vel libidinis amorem moritur. oſtēdit ſe nunq̄ʒ ſui cauſa vixiſſe. ¶ Que ſunt maxime diuitie. nō deſiderare diuitias. ¶ Quis plurimū habet. is qui minimū cupit. ¶ Quid eſt dare beneficiū. imitari deum. ¶ Quis eſt paup. qui ſibi videt᷑ diues. ¶ Quidam inimici graues ſunt amici leues. ¶ Quietiſſime viuerēt homies in terris, ſi duo ꝟba tollerent᷑. ſcʒ meum ⁊ tuū ¶ Qui pauptatem timet, timid⁹ eſt. ¶ Nō tacitum eſſe vis. nemini dixeris. ¶ Quia nō poteris ab alio ſilētium exigere. ſi tibi ipſe non preſtas. ¶ Qui equo aīo malis miſcet᷑. mal⁹ eſt. ¶ Qui ſeru⁹ crudelis eſt oſtēdit in alijs volūtatem nō deeſſe ſʒ ptātem. ¶ Qui ob hoc iniuriam facit qꝛ poteſt. cito deſinit quia fecit. ¶ quid dulci⁹ quam habere amicum. cum quo oīa audeas. ¶ quem ſic credis vt te. cui ſic loquaris q̄ſi tecum. ¶ quāti tales amicos habere voluerūt ⁊ ipſi tales eſſe nō poſſunt ¶ quomodo ſe fortuna ſic fauor inducit hominem ¶ quicq̄d equo plus futuꝝ eſt. in ꝑtem humaniorē inclina vel pre pōdera. ¶ quid eo infelici⁹. cui iam malum eſſe neceſſe ē. ¶ quid p̄t ab eo quiſq̄ʒ ſperare. quē malū eſſe docuit. ¶ quotidie damnatur qui ſemper timet ¶ Quotidie eſt deterior poſterior dies.

R

REpelli homies facili⁹. q̄ʒ decipi pn̄t Reſpue crudelitatem et matrem crudelitatis iram ¶ Reuera memoria beneficiorum fragilis eſt. iniuriaꝝ tenax. ¶ Ridiculum ē o dij nocētes innocētiam ꝑdere. ¶ rex ver⁹ eſt q̇ a multis timet᷑ multos timet ¶ regib⁹ eſt peius multo. q̄ʒ ſeruiētib⁹ ¶ reuera qꝛ illi ſingulos iſti vniuerſos timēt. ¶ res ipſa vt ipſa re poſſum⁹ efficiet. ſi polliceri ꝓperam⁹ honeſta. ¶ rem maximam ſibi ꝓmittit ſapiētia. vt te reducat tibi recta ingenia debilitat verecūdia. praua confirmat audacia. ¶ res optima eſt nō ſceleratos extirpare ſʒ ſcelera. ¶ recte parētem ⁊ miſeriorē laudas. quia ꝑtinet ad gloriā tuā. ¶ res maioris clemētie eſt. indulgēdo corrigē peccata. q̄ʒ vindicādo. ¶ rege incolumi mens oīb⁹ vna eſt. amiſſoꝝ pete fidē ¶ regib⁹ certioꝛ ē. ex māſuetudīe ſecuritas

S

SUnt quoꝝ corpus innoxium eſt. ⁊ in mille facinoꝝ furias mens ocioſa diſcurrit. ¶ Si in clientelam felicis homīs potētiſq̄ʒ perueneris aut veritas aut amicicia ꝑdēda eſt. ¶ Si

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

vis beatꝰ eſſe. cogita hoc p̄mū contemni. ¶ Si multis placuerit
vita tua. tibi placē nō poterit. ¶ Solitudinē q̄rit. q̄ vult cū in-
nocētibꝰ viuē. ¶ Stultum eſt timē. qđ vitari nō p̄t. ¶ Semꝑ
diſſenſio ab alio īcipiat. a te recōſiliatio. ¶ Succurre pauꝑtati
amicoꝝ. imo potiꝰ occurre ¶ Secrete admone amicos. palā lau
da. ¶ Si bene te inſtitueris. pudeat te fieri deteriorē. ¶ Si q̄s
iraſcit̄ penas ab alio expetit. a ſe exigit. ¶ Seueriſſime eñ nos
aduerſum peccātes gerimꝰ. ⁊ ipſe eadem cōmittimꝰ. ¶ Seueri
tas aſſidua. amittit autoritatē. ¶ Sicut formoſa pictura eſt cu
ius nulla ꝑs errat. ſic formoſus hō in q̄ nulla ꝑs peccatis feda ē
proinde hoc domi. hoc foris. hoc omni genē vite teneamꝰ. vt no
bis inexorabiles ſimꝰ ⁊ exorabiles ill' qui nō niſi ſibi dare veniam
neſciūt. ¶ Si inuitꝰ pares ſeruꝰ es. ſi volēs miniſter. ¶ Scias
eum multis ꝟtutibꝰ abūdare. q̄ alienos amat. ¶ Si inuideris ma
ior eris. nam q̄ inuidet minor ē ¶ Scito q̄d eſt inuidia. dolor ani
mi eſt ex alienis cōmodis. ¶ Scito eteni illud. qꝛ nulli inuidet
bonitate preditꝰ ¶ Sunt multi q̄ plurima ꝟbis. cōtemnūt. ſed
ipſa q̄ ſpernūt clam furant̄. ¶ Seueritatem abditam. clemētia
in ꝓcinctu habet. ¶ Sapiēs nihil facit qđ nō debet. ⁊ nihil pre
termittit qđ debet. ¶ Seruis iperare moderate laus eſt

T

Timidum cautum ſe vocat ſordibꝰ parcū. ¶ Tutiſſima res
eſt nihil timē preter deum ¶ Tene ſemꝑ vocis ⁊ ſiletij tē-
peramētum ¶ Tamē ⁊ in hoc incumbe. vt libētiꝰ audias quam
loq̄ris. ¶ Tacē qui neſcit. neſcit loq̄. Triſticiam ſi potes. ne ad-
miſeris ¶ Turpe p̄bet ſpectaculum. animꝰ eger ¶ Turpia ne di
xeris paulatim eñ pudor reꝝ ꝑ ꝟba diſcutit̄. ¶ Trāſibit ſermo
in effectum ſi honeſta loq̄mur. ¶ Tolerabilior ē qui mori iubet
quam q̄ male viuē ¶ Tollerabilior pena eſt nō poſſe viuē quam
neſcire. ¶ Talem diligētiam exhibe in amicicijs comparādis. vt
incipias amare quem deinceps poſſis odiſſe. ¶ Tu ꝑmū exhibe
te bonum. ⁊ ſic q̄ras alteꝝ tui ſimilem ¶ Turpiꝰ nihil eſt quam
cum eo bellum gerē. cum quo familiarit̄ vixeris ¶ Tam omni-
bus ignoſcē. quam nulli crudelitas eſt. Tam diu a ꝑiculo ob erit
populus quam diu ſciet ferre frenos. Tyrannus a rege diſtat
factis. non nomine

V

Vir quiſq̄ȝ in bonum niſi ex malo trāſit. Vis omnibꝰ eſſe

notꝰ. prius effice vt neminem noueris. ¶ Uis habere honorem
dabo tibi magnum imperium. impera tibi. ¶ Uide ſi adhuc ma
lus es ſimilibꝰ parce ¶ Uerꝰ eſſe deſtitiſti. quare alijs locum emē
dationis abſcidis. ¶ Uicium priꝰ fuit obſeruatio nūc mos eſt.
¶ Uerum nō dicimꝰ non audimꝰ ¶ Utilis educatio ⁊ diſcipli
na. mores facit. ¶ Unde bona ꝯſuetudo excutē debet. que mala
inſtruxit. viriliť feras q̄ neceſſe eſt. dolor paciētia vinciť. ¶ Uer
ba rebꝰ. nō pſonis accipiēda ſunt. ¶ Uires tuas amici bn̄ficijs
inimici iniurijs ſentiāt. Uita omnis breuis eſt. ideo immortali-
tas eſt mors honeſta ¶ Uir eſt bonꝰ qui intātum pduxit animū
ſuū. vt nō modo nolit peccare. ſʒ etiam nō poſſit. ¶ Ut aliquid
auri extrahamꝰ. terram puertimꝰ ¶ Ut ſummū bonum occupe
mus. ſcrutari pectꝰ piget. ¶ Uirtutē eſſe cuiꝰ progreſſum vide-
ris. nō exitum finem qʒ deſperes. ¶ Volūt homines ita pceptū
eſſe vt viuūt. non ita viuere vt pceptum eſt. ¶ Utēdum eſt diui
tijs ⁊ nō abutēdum. vt nec inde a ſupioribꝰ cōtemnaris nec ab ī
ferioribꝰ timearis. Ubi vſitata remedia nō pcedūt. tēpta cōtra-
ria. ¶ Ubi diſcrimen inter bonos maloſqʒ ſublatum eſt. ꝯfuſio
ſequiť ⁊ viciorꝝ eruptio ¶ Uenia eſt pene debite remiſſio. ¶ Ut
fulmina paucorꝝ periculo cadunt omnium metu ſic animaduer
ſiones magnarum poteſtatum terrēt latius q̄ʒ nocēt. ¶ Utinā
ea lex homini eſſet vt cum telo ſuo frangeretur. nec ſepius liceret
nocere q̄ʒ ſemel.

Z

Zelum de deo tantum habeas. non contra homines. Ze
lari autem hominibus vicioſum eſt

¶ Expliciunt prouerbia Senece
Impreſſa Dauentrie In platea
epiſcopi. Anno domini. M.cccc.
xc. Decimatercia Februarij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 45